

ZÁPIS Z KOMISE PRO ETIKU – leden 2021

Jednání probíhalo online

Nová podání:

Pravděpodobně i vzhledem k současné epidemiologické situaci přišla jen dvě podání.

- 1) K prvnímu podání se přímo vyjádřila předsedkyně KPE. Jednalo se o nevhodný titulek k materiálu uveřejněném na portálu Lidovky.cz – viz dále

Etický lapsus v LN

Na webu *Lidovky.cz* vyšel 29. prosince 2020 článek, jehož původní titulek zněl: Izrael je světovým lídrem v očkování, vakcinovat chce 150 tisíc lidí denně. Pomáhá mu židovský původ šéfa Pfizeru? Redakce se později za tento titulek k článku autorky Barbory Součkové omluvila a nahradila ho jiným.

Původní titulek byl v naprostém rozporu s Etickým kodexem novináře, a to konkrétně s paragrafy 1/b: dbát na rozlišování faktů od osobních názorů a především oddílu 3/h, kde se říká, že novinář nesmí vytvářet ani ztvárňovat námět, který by podněcoval diskriminaci rasy, barvy pleti, náboženství, pohlaví nebo sexuální orientace. To všechno v případě uvedeného textu nastalo. Zásadní problém neřeší ani omluva ve znění:

OMLUVA ČTENÁŘŮM

První verze tohoto textu obsahovala nešťastně formulovaný titulek. Článek jsme upravili. Omlouváme se všem, koho se mohl dotknout.

Nejedná se o to, koho se mohl titulek dotknout. Jedná se o zásadní porušení etického kodexu a také o to, že v redakci *Lidových novin* nebo webové redakci *lidovky.cz* je někdo schopen formulovat podobný titulek.

Jako předsedkyně Komise pro etiku při Syndikátu novinářů ČR nemohu takový lapsus přejít tím, že se LN omluví všem, kterých se titulek mohl dotknout.

Redakce portálu reagovala ihned a vysvětlila tento lapsus i postih autora (tedy nikoli autorky, která titulek neformulovala) titulku.

- 2) Druhé podání se týkalo materiálu uveřejněném v Právu. Jednalo se o článek Barvy odhalí silné i slabé stránky každého člověka. Byl uveřejněn v příloze deníku Právo dne 8. - 9. srpna 2020. Autorkou materiálu byla Lucie Fialová. Stěžovatelem PhDr. Michal Walter

(Unie psychologických asociací ČR), který uváděl, že článek nekriticky propagoval pseudovědeckou metodu, která je podvodná a nebezpečná. Jedná se o šíření dezinformací. Podle sdělení stěžovatele šéfredaktora na pochybení upozornil. Šéfredaktor požádal o polemický článek, který mu stěžovatel poslal celkem třikrát. Nicméně reakce se nedostavila. Také KPE se na redakci obrátila, protože vždy chce znát názory obou stran sporu. Reakce nepřišla. Komise konstatuje, že podobný typ materiálů je zavádějící, obsahuje prvky, které nejsou vědecky podloženy. Komise ovšem zároveň upozorňuje, že reagující materiál by měl být stručnější. To je bohužel problém podobných textů, kdy odborníci ve snaze problém vysvětlit, píšou materiály vhodné pro specializované časopisy, nikoli pro podobné „zábavné“ přílohy. Redakce by při dobré vůli musela s odborným textem dále pracovat a přizpůsobit ho

takto pojatým přílohám. Závěr: autor stížnosti má bezesporu pravdu. Redakce reagovat měla a eventuálně mu vysvětlit, proč jeho text v této podobě není možné uveřejnit a požádat o stručnější verzi.

Zapsala Barbora Osvaldová

Předsedkyně KPE při Syndikátu novinářů ČR